

med ikke ringe Grund — klaget over disse Forhold. Der er navnlig ogsaa klaget fra Fanø Landboforening, en lille Landboforening med 250 Medlemmer, for største Delen Husmænd. En Husmand H. Olsen, Rindby, er Formand for den. Fanø har som Følge af sin isolerede Beliggenhed tidligere udgjort en Kreds for sig og fik sit særegne Statstilskud; men nu blev den af de jyske Husmandsforeninger lagt ind under en Husmandsforening paa Fastlandet. Det vakte megen Misfornøjelse, idet det er givet, at man ikke derinde kunde have noget Kendskab til Øens særlige Forhold, lige saa lidt som den Husmandsforening paa Fastlandet, der fik Administrationen for Fanø, kunde bedømme Ansøgnernes Kvalifikationer, da de ikke kendte de Personer, det drejede sig om. Misfornøjelsen med hele dette umulige Forhold førte da ogsaa til, at det gamle Husmandsudvalg og de gamle Dommere til sidst maatte tage Affære og træde til. Men Resultatet blev, at medens Fanø i 1909 fik et Tilskud af over 400 Kr., fik den i 1910 knapt 150 Kr. af Statens Tilskud. Formanden meddeler for øvrigt, at Præmierne endnu ikke ere udbetalte i Begyndelsen af Januar, ja, Jernbanebilletterne — som bekendt godtgøres Jernbanebilletterne til Husmandsrejser — ere endnu ikke godtgjorte; men dette er dog ganske sikkert ikke noget, der falder de samvirkende Husmandsforeninger til Last, men det er vistnok noget, som skyldes den Husmandsforening, som har skullet administrere Bevillingen for den Kreds, i hvilken Fanø ogsaa er indbefattet.

Alle disse Forhold gøre, at flere Landboforeninger ikke kunne forstaa, at det skulde have været Lovgivningsmagtens Mening, at Husmændene paa disse Egne ikke skulde nyde deres Ret, fordi de ikke danne Husmandsforeninger, og, som de skrive, de kunne ikke forstaa, at Statens Midler saaledes skulle bruges i Agitationens Tjeneste. Derfor drog man det frem paa Delegeretmødet i Aarhus, og det gav som sagt Anledning til, at man fra de jyske Husmandsforeningers Forretningsudvalg fremsatte en Protest derimod. I denne Protest fastholdt man imidlertid

det uberettigede Grundlag for Fordelingen, og det er dette, der har bevirket, at jeg har fundet det nødvendigt at fremdrage dette Spørgsmaal ved denne Lejlighed. I den Henvendelse, der er sket til Offentligheden, hedder det, at der endog-saa er uddelt flere Præmier og Rejseunderstøttelser end i tidligere Aar. Dette er dog ikke rigtigt, thi naar man drager Summen for Jernbanebilletter fra — hvad man nødvendigvis maa — viser det sig, at de jyske Husmandsforeninger til denne Sag i 1910 have faaet 63,353 Kr. 22 Ø., medens der Aaret i Forvejen var 72,304 Kr. 23 Ø. Nu har man til denne Sag i Jylland faaet 2,000 Kr. mindre i Statstilskud — det maa man ganske vist tage Hensyn til —, men Resultatet er dog faktisk, at der er uddelt 7,000 Kr. mindre i 1910 end Aaret i Forvejen til Rejser og Understøttelser, og Aarsagen dertil er sikkert væsentlig den, at man ved Fordelingen af Statstilskuddet ikke har taget Hensyn til, hvad Foreningerne have ofret af deres egne Midler. At man har ladet Hensynet til Antallet af Ansøgere ude af Betragtning, har ogsaa vist sig at være mindre heldigt.

Jeg skal efter Referatet i Bladet „Husmandshjemmet“ anføre, hvad der kom frem paa Sendemandsmødet i Aalborg i den Anledning. Formanden for en af de største og ældste Husmandsforeninger i Jylland, i Randers Amt, en Mand, som har arbejdet i mange Aar paa Husmandssagen og er meget dygtig, gjorde gældende, at der ikke var Tilfredshed med den Ordning af Fordelingen, som nu raadede. Den var ikke fuldt retfærdig, enkelte Steder har man faaet for lidt, og andre Steder for meget. Et Sted have 93 Ansøgere faaet 960 Kr., og et andet Sted have 26 Ansøgere faaet 1,470 Kr.; det bevirker, at enkelte kunne gaa helt op til 100 Kr. til en Førstepræmie, og andre maa nøjes med 15 Kr. Han foreslog, at der skulde ned-sættes et Udvalg, der kunde fremkomme med et Forslag om at ændre dette Forhold. Dette blev dog ikke vedtaget. Men det er ret betegnende, at Husmandsforeningens Formand i Esbjergkredsen siger, at de ere blevne hægtede sammen med Fanø, og derfor faa de for faa Penge, for